

Thanos Mikrútsikos
(1947 - 2019)

El 29 de desembre del 2019 va morir Thanos Mikrútsikos a l'edat de 72 anys, víctima d'un càncer que feia temps que patia. Nascut a Patres, va fer estudis de piano al conservatori de la ciutat natal i de matemàtiques a la universitat d'Atenes. Va saber combinar elements del jazz, del rock i de la tradició musical occidental per a compondre obres de cambra i simfòniques, música experimental i per al cinema. Participà en els moviments opositors a la Dictadura (1967-1974), tingué una etapa més o menys maoista durant la restauració democràtica, fou director artístic del Palau de la Música d'Atenes (1990-1993), ministre de Cultura (1994-1996), succeint Melina Merkuri sota el govern d'Andreas Papandreu, i director artístic de Patres 2006, capital europea de la cultura.

Durant els anys 1920 i 30's la poesia, no sols la d'aquí, sembla com si s'hagués d'omplir de veles i vents, gavines i ports, àncores i estrelles... Grècia també s'hi va afegir amb la veu, entre altres, d'un poeta singular: Nikos Kavadias (1910-1975). Dos anys després de la seva mort, Mikrútsikos posa música a una dotzena de poemes, treball que és rebut amb força escepticisme; quan el 1979 surten en forma de disc, *Ο Σταυρός του Νότου (La Creu del Sud)*, es converteixen en un èxit grandios, que es repetirà el 1991 amb un segon disc, *Γραμμές των Οριζόντων (Línies dels horitzons)*. Hi posaran veu I. Dalaras, I. Kutas, V. Papakonstandinu, E. Sarri, i gairebé es convertiran en himnes que s'han incorporat al patrimoni popular, aquelles cançons de sempre que tothom sap i que considerem clàssics. A més, també va musicar poemes d'altres autors (Brecht, Kavafis, Ritsos) i obres per a l'escena (d'Aristòfanes, Eurípides, Lope de Vega...).

Poques ocasions hem tingut a casa nostra de sentir-lo en viu i en directe. Sigui'm permesa la breu relació de la meva experiència, que també va ser la d'alguns membres de l'ACNH. La memòria, encara que recent, és força traïdora, i barreja un concert a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i un partit al Camp Nou del gloriós Barça d'aquella època, com barreja una vetllada amb piano en un pis de l'Eixample i un dinar amb sobretaula coral en un jardí de la Floresta, on Mikrútsikos, havà en mà, anava indicant els acords a la guitarra de JCB: (*re minore!*) μου 'πες με φωνή (*fa maggiore!*) ετοιμοθανάτου (*mi maggiore!*)... Els uns se sabien de cor la lletra, els altres miràvem furtivament una fotocòpia, cadascú intentava afinar com podia: (*re minore!*) σ' άλλους (*mi maggiore!*) παραλλήλους (*la minore!*) θα 'χεις μπει, entre brúixoles i navalles, micos i papagais, mariners noruecs i noies d'ulls exòtics.

ANDREU MARTÍ GEBELLÍ